

صلى الله عليه وسلم

پایان نامه کارشناسی ارشد MBA گرایش مدیریت عملیات

عنوان:

آسیب شناسی مدیریت زنجیره تأمین در پارک های علم و فناوری

پژوهشگر:

محمد مهدی زاده تورزنی

استاد راهنما:

دکتر محمد عبدالشاه

استاد مشاور:

دکتر محمد علی نعمتی

زمستان ۱۳۹۲

تقدیم بہ:

خدائی کہ آفرید

جہان را، انسان را، عقل را، علم را، معرفت را، عشق را

و بہ کسانی کہ عشقان را در وجودم دمید.

تقدیر و تشکر:

عمر ما تقدیر طولانی نیست که مسیر زندگی را یک بار برای کسب تجربه بیماییم و بار دیگر برای به کار بردن تجربه ما در زندگی، بیاید دل به دیار زده و با حراس قدم در جاده‌ی زندگی بگذاریم (مسیری که در طول آن نه راهبانی حضور دارد نه چراغی) و یا ابتدا خود را به چراغ روشن آگاهی مجرمانی و سپس با ایمان و اطمینان پا در راه بگذاریم.

از اساتید گرامیم جناب آقای دکتر محمد عبدالشاه و جناب آقای دکتر محمد علی نعمتی بسیار سپاسگذارم چرا که بدون راهبانی‌های ایشان تأمین این پایان نامه بسیار مشکل می‌نمود.

تشکر ویژه از سرکار خانم مینا مشیری به دلیل یاری‌ها و راهبانی‌های بی‌چشمداشت ایشان که بسیاری از سختی‌ها را بر ایمنم آسانتر نمودند.

و با تشکر خالصانه خدمت همه‌ی کسانی که به نوعی مراد به انجام رساندن این مهم یاری نموده‌اند.

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات تحقیق

- ۱-۱ مقدمه ۲
- ۲-۱ بیان مسئله ۲
- ۳-۱ اهمیت و ضرورت پژوهش ۳
- ۴-۱ اهداف تحقیق ۷
- ۵-۱ سوال‌های تحقیق ۷
- ۶-۱ فرضیه‌های تحقیق ۷
- ۷-۱ قلمرو موضوعی تحقیق ۸
- ۸-۱ قلمرو زمانی تحقیق ۸
- ۹-۱ قلمرو مکانی تحقیق ۸
- ۱۰-۱ جامعه‌ی آماری ۹
- ۱۱-۱ ابزار گردآوری داده‌ها ۹
- ۱۲-۱ تعاریف اصطلاحات و واژه‌ها ۹
- ۱-۱۲-۱ مدیریت زنجیره تأمین ۹
- ۲-۱۲-۱ صنایع کوچک و متوسط ۱۰
- ۳-۱۲-۱ پارک علم و فناوری ۱۰
- ۴-۱۲-۱ منطق فازی ۱۰

فصل دوم: ادبیات پژوهش

- ۱-۲ مدیریت زنجیره تأمین ۱۲
- ۱-۱-۲ اجزای سازنده‌ی مدیریت زنجیره تأمین ۱۷

۱۹ ۱-۱-۱-۲ یکپارچه سازی
۲۲ ۲-۱-۱-۲ هماهنگ سازی
۲۳ ۱-۲-۱-۱-۲ استفاده از تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات
۲۵ ۲-۲-۱-۱-۲ فرایندگرایی
۲۵ ۳-۲-۱-۱-۲ برنامه ریزی پیشرفته
۲۸ ۲-۲ صنایع کوچک و متوسط
۲۹ ۱-۲-۲ تاریخچه‌ی صنایع کوچک در ایران
۳۰ ۲-۲-۲ تحولات در اقتصاد جهانی
۳۱ ۱-۲-۲-۲ تشدید رقابت جهانی
۳۱ ۲-۲-۲-۲ افزایش نااطمینانی
۳۲ ۳-۲-۲-۲ تقاضای فزاینده برای محصولات متنوع
۳۲ ۳-۲-۲ نظریه‌های موجود درباره علل گرایش به بنگاه‌های کوچک و متوسط
۳۳ ۱-۳-۲-۲ نظریه اقتصادهای حاشیه‌ای پنروز
۳۴ ۲-۳-۲-۲ نظریه آکس و آدرش
۳۵ ۳-۳-۲-۲ نظریه الگوی توسعه‌ی خوشه‌ای
۳۶ ۴-۲-۲ عوامل محرک و مشوق برای کوچک ماندن صنایع
۳۶ ۱-۴-۲-۲ اثر حمل و نقل
۳۷ ۲-۴-۲-۲ اثر اندازه بازار
۳۷ ۳-۴-۲-۲ اثر تعدیل
۳۷ ۴-۴-۲-۲ اثر موثر بودن
۳۸ ۵-۴-۲-۲ اثر کنترل
۳۸ ۶-۴-۲-۲ اثر فرهنگ

- ۳۹ ۵-۲-۲ سیاست‌ها و برنامه‌های حمایت از صنایع کوچک و متوسط
- ۴۲ ۶-۲-۲ پی‌آمدهای صنایع کوچک و متوسط برای اقتصاد جهانی
- ۴۲ ۷-۲-۲ مشکلات و تنگناهای SMEs
- ۴۵ ۸-۲-۲ نقش صنایع کوچک و متوسط در ایجاد کارآفرینی
- ۴۶ ۹-۲-۲ نقش صنایع کوچک و متوسط در ایجاد نوآوری
- ۴۸ ۳-۲ کارآفرینی
- ۴۸ ۱-۳-۲ ضرورت کارآفرینی
- ۴۹ ۲-۳-۲ انواع کارآفرینی
- ۵۱ ۴-۲ اقتصاد دانش بنیان
- ۵۲ ۱-۴-۲ تعاریف اقتصاد دانش محور
- ۵۴ ۲-۴-۲ ویژگی‌های اقتصاد مبتنی بر دانش
- ۵۵ ۲-۴-۳ چهارچوب اقتصاد دانش بنیان
- ۵۷ ۵-۲ پارک علم و فناوری
- ۵۷ ۱-۵-۲ پارک علم و فناوری چیست؟
- ۵۹ ۲-۵-۲ تعریف پارک علم و فناوری
- ۶۴ ۳-۵-۲ انواع پارک‌های علم و فناوری
- ۶۴ ۴-۵-۲ تاریخچه پارک‌های علم و فناوری در جهان
- ۶۸ ۵-۵-۲ تاریخچه پارک علم و فناوری در ایران
- ۷۰ ۶-۵-۲ نقش پارک‌های علم و فناوری
- ۷۱ ۷-۵-۲ کارکرد پارک‌های علم و فناوری در اقتصاد دانایی محور
- ۷۱ ۱-۷-۵-۲ کمک به افزایش دانایی شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی
- ۷۱ ۲-۷-۵-۲ افزایش دانایی و کمک به ایجاد شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی جدید

- ۷۲ افزایش دانایی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی ۳-۷-۵-۲
- ۷۳ سرویس‌های ممتاز ارائه شده در پارک‌های علم و فناوری ۸-۵-۲
- ۷۳ آموزش ۱-۸-۵-۲
- ۷۳ اطلاعات ۲-۸-۵-۲
- ۷۳ ثبت اختراعات ۳-۸-۵-۲
- ۷۴ تجمیع و هم‌افزایی ۴-۸-۵-۲
- ۷۴ ارائه خدمات و پشتیبانی ۵-۸-۵-۲
- ۷۴ شهرک علمی، تحقیقاتی اصفهان ۹-۵-۲
- ۷۵ پارک علم و فناوری دانشگاه تهران ۱۰-۵-۲
- ۷۷ منطق فازی ۶-۲
- ۷۷ منطق کلاسیک ۱-۶-۲
- ۷۷ مجموعه‌های کلاسیک ۲-۶-۲
- ۷۸ تفکر فازی ۳-۶-۲
- ۸۰ منطق فازی و پیشینه‌ی آن ۴-۶-۲
- ۸۴ مروری بر پژوهش‌های گذشته ۷-۲
- ۸۴ پژوهش‌های گذشته ۱-۷-۲
- ۸۶ تحقیق‌های خارجی ۲-۷-۲
- ۹۳ تحقیق‌های داخلی ۳-۷-۲
- ۹۷ نتیجه‌گیری ۴-۷-۲

فصل سوم: روش تحقیق

- ۹۹ مقدمه ۱-۳
- ۹۹ روش تحقیق ۲-۳

- ۳-۳ الگوریتم مراحل اجرای پژوهش ۱۰۰
- ۳-۴ مطالعه‌ی ادبیات پژوهش ۱۰۰
- ۳-۵ ابزار گردآوری اطلاعات ۱۰۲
- ۳-۵-۱ روش کتابخانه‌ای ۱۰۲
- ۳-۵-۲ روش مشاهده ۱۰۲
- ۳-۵-۳ روش پرسشنامه ۱۰۳
- ۳-۶ فرمول کوکران و جدول مورگان برای تعیین حجم نمونه ۱۰۴
- ۳-۶-۱ روش شارل کوکران ۱۰۴
- ۳-۶-۲ روش جدول مورگان ۱۰۴
- ۳-۷ جامعه‌ی آماری ۱۰۵
- ۳-۸ روش گردآوری اطلاعات ۱۰۶
- ۳-۹ روایی پرسشنامه ۱۰۷
- ۳-۱۰ پایایی پرسشنامه ۱۰۸

فصل چهارم: نتایج تحقیق

- ۴-۱ مقدمه ۱۱۱
- ۴-۲ مجموعه‌های فازی ۱۱۱
- ۴-۲-۱ مفهوم تابع عضویت فازی ۱۱۲
- ۴-۳ رویکرد فازی ۱۱۶
- ۴-۳-۱ گام اول: تبدیل عبارتهای توصیفی به اعداد فازی مثلثی ۱۱۶
- ۴-۳-۲ گام دوم: محاسبه‌ی میانگین عدد فازی مثلثی برای هر سوال ۱۱۸
- ۴-۳-۳ گام سوم: محاسبه‌ی میانگین عدد فازی مثلثی برای پنج معیار اصلی ۱۲۳
- ۴-۳-۴ گام چهارم: فازی زدایی اعداد فازی مثلثی برای هر سوال ۱۲۵

- ۱۲۶ ۱-۴-۳-۴ مقادیر فازی زدایی شده اعداد فازی مثلثی (تهران)
- ۱۲۷ ۲-۴-۳-۴ مقادیر فازی زدایی شده اعداد فازی مثلثی (اصفهان)
- ۱۲۸ ۳-۴-۳-۴ مقادیر فازی زدایی شده اعداد فازی مثلثی (کل جامعه‌ی آماری)
- ۱۲۹ ۵-۳-۴ گام پنجم: فازی زدایی اعداد فازی مثلثی برای پنج معیار اصلی
- ۱۳۱ ۴-۴ آزمون فریدمن
- ۱۳۳ ۵-۴ آزمون آنوا
- ۱۳۳ ۱-۵-۴ تفاوت دیدگاه بر اساس پست سازمانی
- ۱۳۴ ۲-۵-۴ تفاوت دیدگاه بر اساس سطح تحصیلات
- ۱۳۵ ۳-۵-۴ تفاوت دیدگاه بر اساس رشته تحصیلی
- ۱۳۸ ۶-۴ آزمون T برای گروه‌های مستقل
- ۱۳۹ ۱-۶-۴ محور یکپارچگی
- ۱۴۰ ۲-۶-۴ محور رقابت پذیری
- ۱۴۱ ۳-۶-۴ محور پشتیبانی
- ۱۴۲ ۴-۶-۴ محور مشتری محوری
- ۱۴۳ ۵-۶-۴ محور هماهنگ سازی
- ۱۴۴ ۶-۶-۴ کل جامعه‌ی آماری

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

- ۱۴۶ ۱-۵ مقدمه
- ۱۴۷ ۲-۵ نتایج حاصل از پژوهش و بحث درباره یافته‌های تحقیق
- ۱۴۷ ۱-۲-۵ رویکرد فازی
- ۱۴۷ ۱-۱-۲-۵ پارک علم و فناوری دانشگاه تهران
- ۱۴۹ ۲-۱-۲-۵ اصول مدیریت زنجیره تأمین در پارک علم و فناوری دانشگاه تهران

- ۱۵۰تحقیقاتی اصفهان، شهرک علمی، ۳-۱-۲-۵
- ۱۵۲تحقیقاتی اصفهان، شهرک علمی، تأمین در شهرک علمی، ۴-۱-۲-۵
- ۱۵۳کل جامعه‌ی آماری مورد مطالعه ۵-۱-۲-۵
- ۱۵۵اصول مدیریت زنجیره تأمین در کل جامعه‌ی آماری ۶-۱-۲-۵
- ۱۵۶آزمون فریدمن ۲-۲-۵
- ۱۵۸آزمون آنوا ۳-۲-۵
- ۱۵۸تفاوت دیدگاه بر اساس پست سازمانی ۱-۳-۲-۵
- ۱۵۹تفاوت دیدگاه بر اساس سطح تحصیلات ۲-۳-۲-۵
- ۱۶۰تفاوت دیدگاه بر اساس رشته تحصیلی ۳-۳-۲-۵
- ۱۶۱آزمون T برای گروه‌های مستقل ۴-۲-۵
- ۱۶۳نتیجه‌گیری ۳-۵
- ۱۶۵پیشنهادها ۴-۵
- ۱۶۵پیشنهادهای کاربردی ۱-۴-۵
- ۱۶۵پیشنهادهای کاربردی برای مدیران شرکتها ۱-۱-۴-۵
- ۱۶۶پیشنهادهای کاربردی برای مدیران پارکها ۲-۱-۴-۵
- ۱۶۶پیشنهادهای کاربردی برای مدیران وزارت علوم ۳-۱-۴-۵
- ۱۶۶پیشنهادهای پژوهشی ۲-۴-۵
- ۱۶۷نوآوری پژوهش ۵-۵
- ۱۶۷محدودیت‌های پژوهش ۶-۵

فهرست منابع

- ۱۷۰منابع فارسی
- ۱۷۳منابع غیر فارسی

پیوست‌ها

۱۷۸ پرسشنامه‌ی پژوهش

۱۸۳ جدول بازه‌های عددی معادل عبارات توصیفی

۱۸۴ چکیده انگلیسی

فهرست جدول‌ها و نمودارها

- جدول (۱-۲) تفاوت‌های روش سنتی اداره زنجیره تأمین و مدیریت زنجیره تأمین ۱۵
- جدول (۲-۲) تعاریف ارائه شده در ادبیات زنجیره تأمین از مدیریت زنجیره تأمین ۱۶
- جدول (۳-۲) تعداد پارک‌های علم و فناوری با توجه به سازمان موسس ۶۹
- جدول (۴-۲) خلاصه‌ای از تحقیقات پیشین ۹۵
- جدول (۱-۳) جدول مورگان ۱۰۵
- جدول (۲-۳) پایایی پرسشنامه ۱۰۹
- جدول (۱-۴) نمونه جدول بازه‌ی عددی تعریف شده برای عبارات زبانی ۱۱۶
- جدول (۲-۴) اعداد متناظر هر یک از مقیاس‌های زبانی ۱۱۷
- جدول (۳-۴) میانگین اعداد فازی مثلثی (تهران) ۱۲۰
- جدول (۴-۴) میانگین اعداد فازی مثلثی (اصفهان) ۱۲۱
- جدول (۵-۴) میانگین اعداد فازی مثلثی (کل جامعه‌ی آماری) ۱۲۲
- جدول (۶-۴) میانگین اعداد فازی مثلثی برای اصول زنجیره تأمین (تهران) ۱۲۳
- جدول (۷-۴) میانگین اعداد فازی مثلثی برای اصول زنجیره تأمین (اصفهان) ۱۲۴
- جدول (۸-۴) میانگین اعداد فازی مثلثی برای اصول زنجیره تأمین (کل جامعه‌ی آماری) ۱۲۴
- جدول (۹-۴) مقادیر فازی زدایی شده اعداد فازی مثلثی (تهران) ۱۲۶
- جدول (۱۰-۴) مقادیر فازی زدایی شده اعداد فازی مثلثی (اصفهان) ۱۲۷
- جدول (۱۱-۴) مقادیر فازی زدایی شده اعداد فازی مثلثی (کل جامعه‌ی آماری) ۱۲۸
- جدول (۱۲-۴) مقادیر فازی زدایی شده اصول زنجیره تأمین (تهران) ۱۲۹
- جدول (۱۳-۴) مقادیر فازی زدایی شده اصول زنجیره تأمین (اصفهان) ۱۳۰
- جدول (۱۴-۴) مقادیر فازی زدایی شده اصول زنجیره تأمین (کل جامعه‌ی آماری) ۱۳۰

- جدول (۴-۱۵) اولویت‌بندی محورهای اصلی (تهران) ۱۳۱
- جدول (۴-۱۶) اولویت‌بندی محورهای اصلی (اصفهان) ۱۳۱
- جدول (۴-۱۷) اولویت‌بندی محورهای اصلی (کل جامعه‌ی آماری) ۱۳۲
- جدول (۴-۱۸) تفاوت دیدگاه بر اساس پست سازمانی ۱۳۳
- جدول (۴-۱۹) تفاوت دیدگاه بر اساس سطح تحصیلات ۱۳۴
- جدول (۴-۲۰) تفاوت دیدگاه بر اساس رشته تحصیلی ۱۳۵
- جدول (۴-۲۱) آزمون پس از تجربه برای رشته‌های تحصیلی ۱۳۶
- جدول (۴-۲۲) زیر گروه‌های همگن برای رشته‌های تحصیلی ۱۳۷
- جدول (۴-۲۳) مشخصات جامعه‌های آماری آزمون T برای محور یکپارچگی ۱۳۹
- جدول (۴-۲۴) آزمون T برای محور یکپارچگی ۱۳۹
- جدول (۴-۲۵) مشخصات جامعه‌های آماری آزمون T برای محور رقابت پذیری ۱۴۰
- جدول (۴-۲۶) آزمون T برای محور رقابت پذیری ۱۴۰
- جدول (۴-۲۷) مشخصات جامعه‌های آماری آزمون T برای محور پشتیبانی ۱۴۱
- جدول (۴-۲۸) آزمون T برای محور پشتیبانی ۱۴۱
- جدول (۴-۲۹) مشخصات جامعه‌های آماری آزمون T برای محور مشتری محوری ۱۴۲
- جدول (۴-۳۰) آزمون T برای محور مشتری محوری ۱۴۲
- جدول (۴-۳۱) مشخصات جامعه‌های آماری آزمون T برای محور هماهنگ سازی ۱۴۳
- جدول (۴-۳۲) آزمون T برای محور هماهنگ سازی ۱۴۳
- جدول (۴-۳۳) مشخصات جامعه‌های آماری آزمون T برای کل جامعه‌ی آماری ۱۴۴
- جدول (۴-۳۴) آزمون T برای کل جامعه‌ی آماری ۱۴۴
- جدول (۵-۱) محورهای مدیریت زنجیره تأمین در آزمون T برای گروه‌های مستقل ۱۶۱
- جدول (۵-۲) پیشنهادهای کاربردی برای مدیران شرکت‌ها ۱۶۵

- جدول (۳-۵) پیشنهادهای کاربردی برای مدیران پارک‌ها ۱۶۶
- جدول (۴-۵) پیشنهادهای کاربردی برای مدیران وزارت علوم ۱۶۶
- جدول (۵-۵) پیشنهادهای پژوهشی ۱۶۶
- جدول (الف-۱) جدول مشخصات فردی پرسشنامه ۱۷۹
- جدول (الف-۲) پرسشنامه طراحی شده برای پژوهش ۱۸۰
- جدول (ب-۱) جدول بازه‌های عددی معادل عبارات توصیفی ۱۸۳
- نمودار (۳-۱) الگوریتم مراحل اجرای پژوهش ۱۰۱
- نمودار (۵-۱) مقایسه‌ی نموداری نتایج حاصل شده از پژوهش با رویکرد فازی ۱۶۳
- نمودار (۵-۲) مقایسه‌ی نموداری نتایج حاصل شده از پژوهش با روش آزمون فریدمن ۱۶۴

فهرست شکل‌ها

- شکل (۱-۲) ساختار عمومی یک زنجیره تأمین تولیدی ۱۳
- شکل (۲-۲) خانه مدیریت زنجیره تأمین ۱۷
- شکل (۱-۴) مقایسه ی مجموعه های فازی و کلاسیک ۱۱۲
- شکل (۲-۴) اجزای مختلف یک تابع عضویت فازی ۱۱۳
- شکل (۳-۴) عدد فازی مثلثی و عدد فازی ذوزنقه ای ۱۱۴

چکیده

هدف از پژوهش حاضر آسیب شناسی و تحلیل مقایسه‌ای مدیریت زنجیره تأمین در شرکت‌های مستقر در پارک علم و فناوری دانشگاه تهران و شهرک علمی، تحقیقاتی اصفهان بوده است. جامعه آماری این پژوهش شامل ۱۱۸ مدیر و کارشناس شاغل در ۷۰ شرکت تولیدی فعال در مراکز فوق بوده که با بهره‌گیری از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای تعیین گردیده است. ابزار گردآوری داده و اطلاعات شامل پرسشنامه محقق ساخته بوده که از تلفیق چندین پرسشنامه استاندارد در این حوزه، تدوین گردیده است. این پرسشنامه شامل پنج محور اصلی مدیریت زنجیره تأمین مشتمل بر مشتری‌محوری، رقابت‌پذیری، یکپارچگی، هماهنگ‌سازی و پشتیبانی بوده که روایی آن از طریق بررسی دیدگاه‌های خبرگان و پایایی آن با بهره‌گیری از ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۴۲ تعیین گردیده است. نتایج و یافته‌های حاصل از پژوهش حاضر حاکی از آن است که اولویت‌بندی محورها بر مبنای ایجاد آسیب در زنجیره تأمین و با استفاده از آزمون فریدمن شامل پشتیبانی، رقابت‌پذیری، هماهنگ‌سازی، یکپارچگی و مشتری‌محوری بوده که با نتایج حاصل از رویکرد فازی شامل رقابت‌پذیری، پشتیبانی، هماهنگ‌سازی، یکپارچگی و مشتری‌محوری، مقایسه گردیده است. همچنین تفاوت معناداری میان دیدگاه‌های پاسخگویان در پارک علم و فناوری دانشگاه تهران و شهرک علمی، تحقیقاتی اصفهان، در ارتباط با محورهای اصلی زنجیره تأمین مشاهده نگردیده است.

کلیدواژه‌ها: مدیریت زنجیره تأمین، پارک علم و فناوری، شهرک علمی و تحقیقاتی، شرکت‌های کوچک و متوسط دانش بنیان.

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱ مقدمه

بدون شک، هزاره‌ی سوم برای بسیاری از سازمان‌ها، چالش و تلاطم‌هایی جدید پدید خواهد آورد که هرگز در گذشته با آن‌ها روبرو نبوده‌اند. فزونی عرضه بر تقاضا و تنگ‌تر شدن مداوم حلقه‌ی رقابت‌ها، افزایش تنوع سلايق مشتریان و انتظارات آن‌ها، کوتاه شدن عمر محصولات و فناوری‌ها، پیچیده شدن فضای رقابت و توسعه‌ی گسترده‌ی مزیت‌های رقابتی (قیمت، کیفیت، زمان تحویل، مکان تحویل و میزان دسترسی، شکل و بسته‌بندی، خدمات پس از فروش، نحوه سفارش‌دهی و غیره) همواره بر این پیچیدگی‌ها و دشواری‌ها افزوده است. بر این اساس، مدیران نمی‌توانند در فضایی فاقد بینش و بصیرت کافی و بدون تجهیز به ابزارها و فناوری‌های کارآمد و خلاقانه‌ی مدیریت، سازمان خود را به نحو بهره‌ور و توأم با ماندگاری اداره کنند.

از سوی دیگر در دنیای امروز، مدیریت زنجیره تأمین یک عامل کلیدی و استراتژیک در افزایش اثربخشی و تحقق اهداف سازمان (نظیر مشتری‌گرایی و سودآوری) به شمار آمده و میدان نبرد از عملکرد شرکت‌ها به عملکرد زنجیره‌های تأمین تغییر یافته است. بر این اساس، مدیریت زنجیره تأمین را باید یکی از حوزه‌های حیاتی مدیریت سازمان نامید. این حوزه از مدیریت نیز مانند سایر حوزه‌ها (استراتژی، کیفیت، مالی، منابع انسانی، فناوری و غیره) نیازمند پایش، نظارت، آسیب‌شناسی، بهبود و نهایتاً سوق یافتن به سوی سرآمدی بوده، برای کسب و تقویت مزیت‌های رقابتی، سنجش عملکرد، بهبود مستمر و مدیریت کارا و اثربخش آن الزامی محسوب می‌شود. (چشم‌براه، ۱۳۸۴)

۲-۱ بیان مسئله

به طور معمول، زنجیره تأمین معمولاً بوسیله واحدهای تجاری که با تقسیم‌بندی وظایف به اجزای تشکیل دهنده، ساده می‌گردید اداره می‌شده است. زنجیره تأمین سنتی به طور معمول بوسیله کارخانه‌دار که شیوه توسعه، تولید و توزیع هر محصولی را اداره و کنترل می‌کرد اداره

می‌شده است. در آن زمان، سنجش کارایی بوسیله نسبت درآمد بر روی کل هزینه‌های عملیاتی زنجیره تأمین سنجیده می‌شد. به هر حال در سال‌های اخیر، جریان‌های جدیدی در جهت سنجش کارایی و آسیب شناسی زنجیره تأمین بوجود آمده است. از آنجا که مشتریان فشارهای زیادی بر تولید کنندگان جهت سرعت بخشیدن در تکمیل و تحویل سفارش آورده‌اند. این عامل سبب شده است اندازه‌گیری کارایی زنجیره تأمین مشکل شود (استوارت^۱، ۱۹۹۷). بعلاوه معیارهای معمول مالی قبلاً کارایی را اندازه‌گیری می‌کرد اما عملکرد زنجیره تأمین اکنون نیاز دارد که شاخص‌های خاصی همچون رقابت پذیری و مشتری محوری و ... را نیز مورد توجه قرار دهد. این معیارها باعث پیچیده‌تر شدن فرآیند مدیریت زنجیره تأمین می‌شود و برای یافتن آسیب‌های زنجیره تأمین روش‌های سنتی جوابگو نخواهد بود. (جعفری، ۱۳۹۰)

پژوهش حاضر قصد آسیب‌شناسی مدیریت زنجیره تأمین در پارک‌های علم و فناوری را دارد. بررسی مدیریت زنجیره تأمین بر اساس ارزیابی زنجیره تأمین با در نظر گرفتن پنج اصل مدیریت زنجیره تأمین (رقابت پذیری، مشتری محوری، یکپارچگی، هماهنگ سازی و پشتیبانی) انجام می‌پذیرد.

۱-۳ اهمیت و ضرورت پژوهش

طی چند سال اخیر ظهور فناوری‌های نوین و ایجاد تحولات عظیم در بازارهای جهانی، مدیریت زنجیره تأمین را بیش از پیش ضروری ساخته است، به طوری که سازمان‌های مختلف برای ایجاد و حفظ موقعیت و جایگاه رقابتی خود، ناگزیر به استفاده از تئوری‌های مدیریت زنجیره تأمین می‌باشند.

^۱ -Stewart